

Från: [Camilla Sundberg Skogström](#)
Till: [M Remissvar](#); [M Kemikalieenheten](#)
Ärende: Yttrande Förpackningsinsamling, M2021/02118, Sätters kommun
Datum: den 7 februari 2022 16:26:38
Bilagor: [DalaAvfalls yttrande - En förbättrad förpackningsinsamling.docx](#)
[DalaAvfalls yttrande - En förbättrad förpackningsinsamling.pdf](#)

Yttrande från Säter kommun angående remiss promemoria En förbättrad förpackningsinsamling, M2021/02118:

Säter kommun ställer sig bakom Dala Avfalls gemensamt framtagna yttrande, dock undantaget möjligheten att kunna finansiera insamlingen genom avfallsavgifter.

Beslutat i Kommunstyrelsen 2022-02-01, § 5.

Med vänliga hälsningar

Camilla Sundberg Skogström

Återvinningsansvarig

SÄTERS KOMMUN

Telefon: 0225-557 36

E-post: camilla.sundberg-skogstrom@sater.se

VA- och renhållningsenheten

783 27 Säter

Besök: Västra långgatan 12

www.sater.se

En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller

INLEDNING

I föreliggande dokument ges yttrande från DalaAvfall, ett samverkansorgan mellan renhållare i Dalarna, angående remiss på promemoria En förbättrad förpackningsinsamling (M2021/02118) som ska vara inlämnat senast den 7 februari 2022.

Yttrandet utgår från Avfall Sveriges förslag remissvar samt SKR:s yttrande, 2021-12-17 (21/01420).

SAMMANVÄGDA SYNPUNKTER

Förslaget om en förbättrad förpackningsinsamling stöds avseende kommunalt insamlingsansvar. Svaret utgår från såväl Avfall Sveriges som SKR:s yttranden som delvis är motstridiga.

Det sämsta som kan hända är att frågan än en gång skjuts upp och att inget händer. Frågan måste beslutas som en förordning under 2022 med start 2023-01-01 och vi ser positivt på ett kommunalt insamlingsansvar under förutsättning att följande synpunkter beaktas som utvecklas mer i dokumentet;

- Kraven bör ställas utifrån att vi nationellt kan nå uppsatta mål där resurser och system anpassas efter kommunernas förutsättningar.
- Förslaget bör ge stöd för att utveckla motiv och incitament till att kommuner, gärna i samverkan, utvecklar och arbetar brett med att få hushållen att förebygga och källsortera samt skapa rationella lösningar för insamling och eftersortering, se även finansiering.
- Att minimikrav för ett grundsystem för hushåll med fastighetsnära insamling av plast- och pappersförpackningar införs koordinerat med insamling av mat- och restavfall. Det ska vara möjligt att koordinera med fastighetsnära insamling av glas- och metallförpackningar och tidningar.
- Att lättillgängliga insamlingsplatser används för insamling av skrymmande förpackningar med möjlighet att koordinera med insamling av glas- och metallförpackningar och tidningar. En del av nuvarande återvinningsstationer bör kunna vara kvar för detta ändamål, där kommunerna ansvarar för dess placering och skötsel (ingå i ersättningsgrund).
- Återvinningscentraler används för insamling av sällanförpackningar som dock föreslås kunna samordnas med jämförbara material tills dess att det finns en avsättning via producentansvarsorganisationer.

- Finansiering sker med utgångspunkt från verkliga kostnader per kommun baserat på en införandeplan med årlig avstämning. Princip ska vara full kostnadstäckning men det ska finnas möjlighet finansiera via avfallstaxa.
- En utjämnings- och utvecklingsfond skapas för att hantera underskott men också möjliggöra medelsansökningar för innovation och utveckling som gynnar branschutveckling och samverkan.
- Det bör övervägas premiering av kommuner som kan åstadkomma bättre källsortering, som kan mätas exempelvis genom mängd restavfall där det finns nationella schabloner på innehåll att tillgå och som är ett standardiserat mått.
- Införandetiden kan med detta förslag följa miljödepartementets förslag då kommunerna själva lämnar in en införandeplan som kan träda ikraft från 2023-01-01 till 2026-01-01. Om kommun behöver mer tid än efter 2026-01-01 kan kommun lämna in införandeplan om detta senast 2025-01-01. Införandeplan utgör grund för ersättning och den ska följa ställda minimikrav (grundsystem).
- Införandeplanen ska utgöra underlag i kommunal avfallsplan.
- Vi samtycker i huvudsak till både Avfall Sveriges och SKR:s yttranden där anpassning av PBL måste ske och att eventuell bygglovsbefrielse för mindre anläggningar för avfallshantering dock alltid kräver bygglovsanmälan med remiss till renhållare och andra berörda.

SERVICEGRAD

Hushåll

I förslaget anges ett generellt krav på fastighetsnära insamling av de vanligaste förpackningsslagen (färgat glas, ofärgat glas, metall, papper, plast) samordnat med kommunens insamling av mat- och restavfall. Det är inget fel i detta men kommunerna måste kunna anpassa insamling och system utifrån deras förutsättningar såsom SKR anger i sitt yttrande.

Ett 70-tal kommuner uppges för närvarande ha fullständig fastighetsnära insamling av förpackningar för småhus. Nästan alla har så kallade fyrfackssystem där två större kärl på ofta 370 l vardera indelat i 4 fack (matavfall, restavfall, ovanstående förpackningar samt tidningar).

Kommuner med fastighetsnära insamling i småhus har, enligt Avfall web¹ 2020, klart bättre källsortering av restavfall (ca 1,2 kg/person*hushåll) jämfört med kommuner med enbart mat- och restavfall (ca 1,7 kg). Mängd insamlade förpackningar är också högre (ca 80 kg/person jfr ca 65) och mängd restavfall låg på 140 kg/person (jfr 149 kg/person).

Som synes klar förbättring men det är ändå ingen helt avgörande förbättring som föranleder att alla hushåll i Sverige utformas med fastighetsnära insamling enligt förslag. Det är långt kvar att nå uppsatta nationella mål om materialåtervinning kommunalt avfall, även för de flesta kommuner med fastighetsnära insamling.

---

¹ Avfall web är Avfall Sveriges statistiksystem för kommunal avfallsverksamhet

Det krävs mer än bara fastighetsnära insamling för att skapa en hållbar utveckling. Nya tekniklösningar och arbete med beteende och attityder, konsumtionsvanor, levnadsvanor m.m. behöver utvecklas liksom samverkan mellan kommuner och aktörer.

Kunderna påvisar hög kundnöjdhet avseende enkelhet lämna förpackningar och tidningar (86% år 2020 jämfört med 78% för kommuner med enbart mat- och restavfall, Avfall web 2020).

Det finns tydliga problem med nu gällande lösningar för fullständig fastighetsnära insamling i småhus och fritidshus. Det vanligaste systemet, fyrfackskärl, innebär stora investeringskostnader i kärl och fordon som måste anpassas enbart för dessa behov. Marknaden för både kärl och de skåp som sätts på sopbilar är idag kraftigt begränsad. Kärlen kräver utrymmen som kan medföra problem för fastighetsägare och ur arbetsmiljö- och trafiksynpunkt. Även planmässiga problem kan uppstå (bygglov, detaljplaner).

Det är också svårt att optimera kärllindelning där plast- och pappersförpackningar tenderar bli överfyllt medan det i övriga fraktioner är svårt att nå hög fyllnadsgrad. Detta innebär att mycket "kärlluft" behöver transporteras.

De sopbilar som används kräver också högre vägbärighet än traditionella sopbilar vilket är ett problem inte minst på landsbygd och i exempelvis norra Dalarna (snöförhållanden). Dessutom är insamlingseffektiviteten avsevärt lägre än vid traditionell insamling då det tar längre tid per tömning.

Kommuner med optisk sortering med alla förpackningar (3 stycken) har också utmaningar inte minst med glas och användningen av plastpåsar.

Det bör noteras att tidningar minskar kraftigt i mängd men att plast- och pappersförpackningar ökar som en del av ökande e-handel.

Textil är ju under utredning om producentansvar (Naturvårdsverket) och även denna fraktion bör beaktas då den inte är liten i relation till flera av förpackningsslagen. Naturvårdsverket anger att textilkonsumtionen ligger på ca 12 kg/person (2019) och att ca 7,5 kg läggs i restavfallet varje år. Insamlade förpackningar 2020 var enligt FTI i kg/person: Metall 1,8; Tidningar 13,6; Plast 8,7; Papper 16,9; Glas 22,6. Textil är också den fraktion som ger överlägset mest klimatpåverkan per kg om den kan återvinnas och än hellre återanvändas.

Detta motsätter inte att fullständiga system för fastighetsnära insamling kan vara bra och funktionella men invändningen är att det inte går att generalisera alla kommuner och dess olika förutsättningar med samma insamlingsupplägg.

Promemorians farhågor om att det på sikt kan uppstå sämre sorteringsvilja av glas och metall om dessa inte läggs på samma ställe som övriga förpackningar bedöms vara överdriven, om än inte felaktig. Glas och metall är två väldigt tydliga fraktioner som har hög utsorteringsgrad. Ett hushåll sorterar ju än fler fraktioner än förpackningar, exempelvis olika fraktioner av grovavfall, skrymmande förpackningar, textil och olika typer av farligt avfall. Det bör vara viktigare att skapa acceptans för insamlingsupplägget och ge förtroende att insamlat material omhändertas på ett riktigt sätt än att införa ett till stora delar förutbestämt insamlingssystem.

Det går heller inte att bortse från hushållens vilja och ambition att förebygga och källsortera. Införande av system som inte är lokalt anpassade kan skapa negativa beteenden och attityder. Att enbart hänvisa till nationell lagstiftning är inte alltid en bra modell.

För att nå de nationella målen och uppnå största möjliga miljö- och klimatnytta på ett effektivt sätt behöver ett grundsystem för fastighetsnära insamling vara anpassningsbart utifrån olika förhållanden och förutsättningar i Sverige och även inom kommuner.

I regioner och kommuner med insamling med få fastigheter och stora avstånd mellan hämtningsplatser kan det vara lämpligt med delvis enklare insamlingslösningar som också kräver mindre resurser för planering, administration och skötsel.

I mer tätbefolkad bebyggelse är det bättre att skapa mer effektiva lösningar där också de organisatoriska resurserna är mer anpassade för att kunna planera, administrera och underhålla ett system för fastighetsnära insamling.

Kommunerna bör också ges incitament att samordna och koordinera insamlingslösningar över kommungränser för att på sikt skapa hållbara regionala avfallssystem. I takt med att kommuner utvecklar samarbete, via gemensamma organisationer eller avtal, ökar möjligheterna för att utveckla effektivare lösningar.

Sammantaget ska följande beaktas

Kraven bör ställas utifrån att vi nationellt kan nå uppsatta mål där resurser och system anpassas efter kommunernas förutsättningar.

Förslaget bör ge stöd för att utveckla motiv och incitament till att kommuner, gärna i samverkan, utvecklar och arbetar brett med att få hushållen att förebygga och källsortera samt att skapa rationella lösningar för insamling och eftersortering, se även finansiering.

Kraven ska utgå från gällande detaljplaner som ej ska behöva ändras på grund av satta minimikrav (får dock ändras). Dessutom stöds SKR:s förslag om att mindre anläggningar för avfallshantering bygglovsbefrias men då krävs bygglovsanmälan med remiss.

Ange ett minimikrav på grundsystem för hushåll uppdelat enligt följande;

Alla hushåll:	Kräv fastighetsnära insamling av plast- och pappersförpackningar koordinerat med insamling av mat- och restavfall. Möjlighet koordinera med fastighetsnära insamling av glas- och metallförpackningar och tidningar.
Lättillgängliga insamlingsplatser:	Kräv insamling av skrymmande förpackningar Möjlighet koordinera med insamling av glas- och metallförpackningar och tidningar. En del av nuvarande återvinningsstationer bör kunna vara kvar för detta ändamål, där kommunerna ansvarar för dess placering och skötsel (ingå i ersättningsgrund).

Återvinningscentraler: Kräv insamling av sällanföropackningar som dock föreslås kunna samordnas med jämförbara material tills dess att det finns en avsättning via producentansvarsorganisationer.

Konsekvenser i korthet:

De kommuner som tillämpar eller vill tillämpa fullständig fastighetsnära insamling ges full ersättning från producenterna.

Det blir möjligt att ordna fastighetsnära insamling med traditionella sopbilar och kärl (exempelvis 2 stycken mindre tvåfackskärl eller optisk sortering i 3 - 4 färger beroende på användning av papperspåse för matavfall). Underlättar för fler aktörer som kan verka på fordons- och kärllmarknaden. Med 3 mindre kärl kan även textil och kanske tidningar läggas till.

Det öppnar också upp för att anpassa fyrfackssystem så att plast- och pappersförpackningar ges större utrymme och byta ut en fraktion till exempelvis textil. Det är också möjligt att enbart använda ett fyrfackskärl (4 fraktioner).

Det öppnas upp för fler tekniska lösningar, metod- och teknikutveckling samt anpassning till lokala förhållanden. Samverkan mellan kommuner stimuleras liksom mer storskaliga lösningar såsom eftersortering.

Det blir enklare för kommuner, renhållare och fastighetsägare att anpassa sig efter planmässiga och andra fysiska förhållanden (vägnät etc.).

För finansiering och ekonomiska incitament, se Finansiering.

Allmänna platser

Stödjer såväl Avfall Sveriges som SKR:s förslag.

Samlokaliserade verksamheter

Stödjer såväl Avfall Sveriges som SKR:s förslag.

Omlastning

Stödjer såväl Avfall Sveriges som SKR:s förslag.

FINANSIERING

Producentansvar kräver full kostnadstäckning från producenterna. Ansvaret bör som SKR anger gälla varje kommun och inte hela kommunkollektivet. Dock anser vi att frågan inte föranleder avstyrkande av förslaget då frågan om effektiv insamling av förpackningar varit föremål för utredning så många år och miljö och klimat blir förlorare för varje år som en effektiv insamling inte kommer till stånd.

Dock anser vi att förslagets öppning för att kunna finansiera insamling genom avfallsavgifter är bra då det annars skapar osäkerhet och problem med framtagande av avfallstaxa med risk för överklaganden och onödig byråkrati. Det föreslås också att det, som idag, öppnas möjligheter för att hantera över- och underskott i avfallstaxan för kostnader avseende insamling förpackningar över exempelvis en treårsperiod.

Dessutom finns redan ett stort antal kommuner som finansierar fastighetsnära insamling delvis genom avfallsavgifter och i dessa kan det uppstå problem om exempelvis förslag på grundsystem gällande fastighetsnära insamling inte når full kostnadstäckning.

Ersättningen bör bestämmas av Naturvårdsverket genom ett bemyndigande som i sin tur organiserar en samrådsgrupp för ändamålet. Grunden bör vara full kostnadstäckning, det vill säga alla kommuner ska få full ersättning för det kommunala insamlingsansvaret. En utjämnings- och utvecklingsfond bör skapas för att kunna hantera variationer och osäkerhet vid bestämmande av ersättning samt ge stöd för hållbar utveckling, se nedan. En praxis kommer utvecklas för att hantera gränsdragningar för vad som ska ersättas men grundprincipen bör vara fast.

Ersättningen bör utgå från de faktiska kostnaderna för varje kommun, med uppsatta minimikrav (grundsystem), där kommunen tillämpar följande parametrar för sin kostnadsredovisning;

- Kostnader för planering, administration, information och uppföljning
- Kostnader för insamling från småhus med helårsabonnemang, uppdelat på stadsmiljö, tätort och landsbygd
- Kostnader för insamling från småhus med fritidsabonnemang, uppdelat på helårsvistelse (områden med boende och uthyrning året runt) och säsongsvistelse (områden med boende och uthyrning per säsong)
- Kostnader för insamling från flerbostadshus och samlokaliserade verksamheter
- Kostnader för insamling av förpackningar från allmänna platser (anläggning och skötsel)
- Kostnader för insamling av förpackningar från lättillgängliga samlingsplatser (anläggning och skötsel)
- Kostnader för omlastning av förpackningar (anläggning och skötsel)

I samtliga parametrar bör en beräkningsgrund skapas som kommunerna utgår ifrån baserat på det val av grundsystem som kommunen avser tillämpa, se Fastighetsnära insamling. Beräkningsgrunden inbegriper de tonersättningar som erhålls av de olika materialslagen.

Det bör övervägas om ersättningen ska inkludera premiering av kvalitetsaspekter för insamlingen kopplat till förpackningsinnehållet i restavfallet. Denna premiering skulle kunna ge stöd för att kommuner och kommuner i samverkan kontinuerligt arbetar för att skapa bättre källsortering och ökad återvinning. För att förenkla premieringen skulle mängd restavfall i kg/person² (används i Avfall Sveriges Avfall web) kunna användas då alla kommuner har detta värde och vi vet statistiskt vad restavfallet innehåller. Nivån skulle kunna beräknas fram på nationell nivå för att nå de nationella målen. Samma nivå skulle sedan kunna tillämpas av Avfall Sverige i dess värderingsrapport som gräns för mycket god hållbarhet som också utgör underlag i Sveriges Bästa Avfallshantering.

---

² Person utgör summa invånare samt omräknat invånare från antal gästnätter, fritidsboende och arbetsplatsnetto)

Alternativ till detta är att utgå från plockanalyser men detta är såväl kostsamt och inte alltid statistiskt säkert för ett ändamål som detta. Dessutom är antalet aktörer som genomför plockanalyser väldigt få och många kommuner saknar resurser för genomförande.

Det bör också skapas incitament för utveckling och innovation, exempelvis regionala lösningar för insamling (digitalisering, etc.), eftersortering och omlastning. Syfte bör vara att på sikt skapa mer hållbara insamlingsystem i branschen. För detta ändamål kan medel tillskapas i den föreslagna utjämnings- och utvecklingsfonden.

Vår föreslagna ersättningsmodell frångår förslaget med följande motiveringar;

- Ersättning baseras på faktiska kostnader per kommun– tillmötesgår SKR
- Målet bör vara att Sverige som land skapar så hållbar hantering som möjligt gällande förpackningar. Då kan det vara viktigt att sätta in resurserna så att mesta möjliga nytta erhålls totalt sett.
- Utveckling kan i omfattning och takt anpassas till kommunernas och regionernas förutsättningar som är vitt skilda i Sverige (demografi, väderleksförhållanden, organisation, etc.).
- Incitament bör skapas för att kommuner, gärna i samverkan, succesivt utvecklar förebyggande och hållbara system för insamling av förpackningar. Det är högst sannolikt så att samhälls- och systemutveckling kommer leda till nya sätt att förebygga och ordna insamling av förpackningar på sätt som vi inte kanske ser idag.

Kommuner som redan infört fastighetsnära insamling bör ges rätt till ersättning från 2023-01-01 i enlighet med Avfall Sveriges förslag.

TIDSASPEKTER

Om nuvarande förslag med fullständig fastighetsnära insamling införs föreslås en längre införandetid, exempelvis i enlighet med Avfall Sveriges yttrande.

Med vårt förslag kan införandetiden vara kortare och förslag om införande senast 2026-01-01 med möjlighet ansöka varje år från förordningens införande 2023-01-01 (som förslag). Kommuner som har svårt att få grundsystem enligt miniminivå på plats 2026-01-01 bör kunna ges möjlighet att senast 2025-01-01 innan inkomma med en införandeplan för hur och när planerat system avses utformas.

Kommuner föreslås inkomma med en införandeplan som anger kommunens planering för införande. Planen ska ange systemupplägg, tidsaspekter och kostnadsunderlag. Införandeplanen ska vara ett underlag för den kommunala avfallsplanen, se Renhållningsordning.

Vårt förslag medför att kommunerna får större inflytande över hur införandet ska utformas och genomföras vilket bör motivera kommunerna att omgående sätta igång utvecklingsarbetet.

Om nuvarande förslag tillämpas, som ju av SKR och Avfall Sverige anses som tidsmässigt orealistiskt, blir innebörden att systeminförandet ligger väldigt långt fram i tiden. Avfall Sverige anger 2030. Det

kan skapa bristande engagemang och dessutom kan samhälls- och teknikutveckling medföra att det som nu beslutas om i förordning inte är lika relevant år 2030.

Med föreliggande förslag erhålls också bättre förutsättningar att senare omforma förordning anpassat till den pågående och kommande utvecklingen. Föreslagen förordning kommer i viss mån att slå fast ramarna för ett insamlingssystem för lång tid framöver, inte minst på grund av de stora investeringsbehoven och annan infrastruktur.

RENHÅLLNINGSDORDNING

Vi tycker att förslaget har för svag förankring i kommunernas sedan många år etablerade sätt att planera, driva och finansiera avfallsverksamheten. Renhållningsordningen (avfallsplan och föreskrifter) och renhållningstaxa är två mycket väl inarbetade och demokratiskt förankrade dokument som bör få större utrymme även i denna förordning.

Vi samtycker med SKR att kommunerna i de kommunala avfallsplanerna behandlar frågan om hur ett insamlingssystem ska utvecklas. Det anges redan i Naturvårdsverkets föreskrift 2020:6 att behovet av nya eller förändrade insamlingssystem och anläggningar ska redovisas med investeringar och ekonomiska resurser samt avfallsflödenas framtida utveckling (§10). Genom att behandla frågan om insamling förpackningar där, koordinerat med annan insamling, erhålls en demokratisk och lokal dialog och förankring med såväl hushåll som politik. Eventuellt bör dessa föreskrifter justeras med anledning av ett kommunalt insamlingsansvar.

Då avfallsplaner kan ha långa tidsintervall mellan beslut föreslås kravet gälla att varje kommun ska ta fram införandeplan med ersättningsbehov som grund för ansökan till Naturvårdsverket. Denna plan ligger sedan till grund för avfallsplanen, när denna revideras. Avfallsplanerna kan med fördel vara gemensamma för flera kommuner.

Föreskrifterna är kommunens regelverk och dessa bör kanske lyftas fram än mer som ett redskap för att planera och förankra hur insamling kan ske från fastigheter och gemensamma hämtningsplatser samt vilka dispenser som är tillämpbara.

FYSISK PLANERING

Vi samtycker i huvudsak till både Avfall Sveriges och SKR:s yttranden där anpassning av PBL måste ske och att eventuell bygglovsbefrielse för mindre anläggningar för avfallshantering dock alltid kräver bygglovsanmälan med remiss till renhållare och andra berörda.

Falun 2022-01-14

Styrgruppen i DalaAvfall

YTTRANDE FRÅN AVFALL SVERIGES OCH SKR I KORTHET

Viktigare frågor	Förslag i korthet	Avfall Sverige	SKR
Övergripande	<p>Kommunerna ska ta över det operativa ansvaret för insamlingen från hushåll och verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushåll.</p> <p>Kommunerna ska ta över det operativa ansvaret för insamlingen från hushåll och verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushåll.</p>	Stödjer förslaget	<p>Avstyrker förslaget</p> <p>Vill ha fullständigt producentansvar</p> <p>Stor osäkerhet kring full kostnadstäckning för samtliga kommuner men även att den korta införandetiden kan bli problematisk för de kommuner som står långt ifrån att organisera ett nytt insamlingsystem.</p>
Finansieringsansvar	<p>Producentansvarsorganisationerna ska betala avgifter för att finansiera kommunernas och Naturvårdsverkets verksamhet.</p> <p>Princip om kostnadstäckning för hela kommunkollektivet som helhet där det finns möjligheter att finansiera via avfallsavgifter.</p> <p>Utbetalning av ersättning till kommunerna sker kvartalsvis i efterskott via Kammarkollegiet.</p> <p>Naturvårdsverket fattar beslut om ersättning till varje kommun</p> <p>Ersättning för fastighetsnära insamling baseras på för varje materialslag och kommunindelning (9 olika kommungrupper enligt SKR);</p>	<p>Stödjer förslaget med att komma så nära full kostnadstäckning som möjligt.</p> <p>Vill ej att reglering sker på enskilda kommuner eller regioner.</p> <p>Reglering sker i den pris- och volymnivå som gäller när förändring träder i kraft, ingen retroaktiv reglering.</p> <p>Anser att absolut full kostnadstäckning är svår att implementera och detta hade krävt efterhandsfakturering.</p> <p>Instämmer i att det är bra att kommunerna har det ekonomiska incitamentet för att utveckla fastighetsnära insamling för att undvika att det läggs i restavfall.</p> <p>Vill att ersättningsmodell ska inkludera omlastningsstationer.</p>	<p>Anser det av yttersta vikt att producenterna bär hela kostnadsansvaret och att samtliga kommuner får full kostnadstäckning. Det kan INTE accepteras att kommunerna som kollektiv ska få full kostnadstäckning.</p> <p>Det måste vara full kostnadstäckning för ett grundsystem som klarar förordningen men kommunen kan välja att ha en högre servicegrad och får då stå för merkostnaden. Avgifter får ej användas för grundsystemnivå.</p> <p>Ersättningsmodell bör inkludera tilläggskostnader.</p> <p>Om inte ersättning täcker kostnader för grundsystem måste det finnas en</p>

Viktigare frågor	Förslag i korthet	Avfall Sverige	SKR
	<ul style="list-style-type: none"> • Per småhus med helårsabonnemang/småhus med säsongabonnemang/lägenhet i flerbostadshus • Per ton • Tilläggsersättning kan sökas • Kvalitetsaspekter bör premieras <p>Ersättning för lättillgängliga insamlingsplatser baseras på antalet platser</p> <p>Ersättning för kommunens information baseras på antal invånare</p> <p>Ersättning ska avdras från kommunens kostnadsunderlag för avfallstaxa (möjlighet använda taxemedel för förpackningar)</p>	<p>Ersättning för information bör beräknas per person (inkl turism, etc) och ej per invånare.</p> <p>Vill att ersättningsmodell även ska inkludera lättillgängliga insamlingsplatser för de vanligaste förpackningsslagen, ex vid återvinningsstationer.</p> <p>Vill att ersättningsmodell ska inkludera tilläggsersättningar (glesbygd, turism, etc).</p> <p>Önskvärt att ersättning även ges för ej utsorterade förpackningar i restavfall.</p> <p>Ersättning ska kunna baseras på kvalitetsaspekter som avgörs i ett råd under Naturvårdsverket (ej ensidigt från producenter).</p>	<p>utjämningsfond som täcker överskridande kostnader.</p> <p>Ersättning bör inkludera förberedelser.</p> <p>Naturvårdsverket bör fastställa såväl tonersättning som kvalitetskrav.</p> <p>Ersättning bör vara flexibel baserat på hur kommunen infört systemet.</p> <p>Ersättning per invånare bör beakta ex turism, studenter och fritidsboende.</p>
Servicegrad	<p>Generellt krav på fastighetsnära insamling av de vanligaste förpackningsslagen (färgat glas, ofärgat glas, metall, papper, plast). Samordnat med kommunens insamling av mat- och restavfall.</p> <p>Innebär att det beroende på förutsättningar kan behöva ordnas gemensamma eller anvisade insamlingsplatser.</p>	<p>Stödjer förslaget och förstärker att detta är mycket viktigt. Kan i praktiken innebära inom rimligt avstånd från fastighet beroende på förutsättningar att hämta avfallet (samma regler som för mat- och restavfall).</p> <p>Om inte glas- och metallförpackningar samlas in på samma sätt som papper och plast riskeras sämre källsortering på sikt. Dock får inte insamlingen innebära kvalitetsförsämringar ex på grund av plastkontaminering.</p>	<p>Ställer sig positivt att insamling ska ske fastighetsnära men att det borde vara en grundprincip som går att göra avsteg från när så är motiverat.</p> <p>Kommunerna måste ha rådighet att i större utsträckning kunna påverka insamlingssystem och göra avvägningar gällande servicegrad om kommun kan uppvisa hög insamlingsgrad.</p> <p>Eftersortering borde tillåtas i större utsträckning, då den har möjlighet att lösa en del av de problem som finns med att tillskapa fastighetsnära insamling.</p>

Viktigare frågor	Förslag i korthet	Avfall Sverige	SKR
		<p>Hävdar att majoritet av Sveriges renhållare vill se fastighetsnära insamling av glas- och metallförpackningar.</p> <p>Hävdar att nationell statistik är tydlig att källsortering är bättre med system med full fastighetsnära insamling då restavfallets innehåll av förpackningar i villahushåll var 1,2 kg/person*hushåll år 2020 jämfört med 1,9 kg för villahushåll utan fastighetsnära insamling (ca 35% skillnad).</p>	<p>Eftersorteringstekniken ger en stor möjlighet att öka mängden förpackningsmaterial som kan återvinnas.</p> <p>Kan eftersortering ske med minst samma kvalitet där utsortering vid källan bör detta ej vara dispensbelagt.</p> <p>Dispens söks när kvalitet ej ger samma resultat men där det annars är svårt att lösa med källsortering.</p>
Dispens	Naturvårdsverket ska få besluta om dispens från kravet på utsortering och separat insamling och därmed medge att de olika material som förpackningsavfallet består av blandas. Dispens ska kunna ges utifrån en bedömning av om separat insamling inte är genomförbar eller inte ger fördelar som överväger nackdelarna.	<p>Anser att dispens från källsortering av samtliga förpackningsslag kan ges om det inte är möjligt av någon anledning. Då kan ex eftersortering vara tillämpbar (kräver också skyldighet från producenter att ta emot detta).</p> <p>Dispens bör kunna ges på samma sätt som för bioavfall, ex om det är praktiskt omöjligt att anordna fastighetsnära insamling av förpackningar, ex ej farbar väg, eller öar och fjäll.</p>	<p>Vill ha dispensmöjlighet för kommuner som inte kan införa fastighetsnära insamling 2026-01-01.</p> <p>Anser att en successiv övergång är svårt för producentansvarsorganisationer (planera och optimera insamling)</p> <p>Vill istället fastställa en tidpunkt då samtliga kommuner övertar insamlingsansvar. Sedan avgör kommunen i vilken takt återvinningsstationer ersätts med fastighetsnära insamling.</p> <p>Tidpunkt för detta bör flyttas fram.</p>
Renhållningsordning och taxa	Samma regler som mat- och restavfall Se finansiering	I föreskrifter kan tvingande krav på utsortering anges. Tillsynsmyndighet kan förelägga fastighetsinnehavare att efterleva föreskrifter. Krävs abonnemangsmöjlighet.	Kommunerna bör i de kommunala avfallsplanerna styra vad som är det effektivaste sättet att åstadkomma en hög insamlingsgrad.

Viktigare frågor	Förslag i korthet	Avfall Sverige	SKR
Fysiska och planmässiga aspekter		<p>Det behöver regleras ett bemyndigande för kommunen att kunna ställa krav på inrättande av avfallsutrymmen i byggnad.</p> <p>Vill att det ska införas möjlighet med retroaktiva krav på befintliga byggnader (PBL) på samma sätt som finns idag gällande arbetsförhållanden.</p>	<p>Kravet på utsortering kan medföra svårigheter i bebyggd miljö och i promemorian saknas det en risk- och konsekvensanalys av de fysiska och stadbyggnadsmässiga följderna av den ändrade avfallshanteringen samt vilka konsekvenser den innebär för kommunernas hantering av bygglov och detaljplaner.</p> <p>Anser att införande av fastighetsnära insamling borde underlättas genom att mindre anläggningar för avfallshantering, där så är lämpligt, bygglovsbefrias.</p> <p>Krav i PBL som det hänvisas till gäller nybyggnad och ombyggnad, ej befintliga byggnader.</p> <p>Det saknas analys av risker för när utrymmen krävs i som inte inryms i gällande detaljplaner.</p> <p>Det bör vara en förutsättning att ordna avfallshanteringen inom ramen för befintliga detaljplaner.</p>
Tidsaspekter	<p>Infasning av kommunerna i det nya systemet föreslås ske i tre etapper 2024–2026 (1 januari).</p> <p>Ansökan till Naturvårdsverket senast 30/9 året före</p>	<p>Avstyrker förslaget om införande. Anser det omöjligt att klara av införande till 2026-01-01.</p> <p>Vill ha övergångstid 7 år, ex till 2030-01-01.</p>	<p>Tiden för ansvarsövergång är orimligt kort och det är en brist att dispensmöjlighet för införande av insamlingsystem saknas.</p>

Viktigare frågor	Förslag i korthet	Avfall Sverige	SKR
	Före den 1 januari 2026 får kommunen, i stället för fastighetsnära insamling, samla in förpackningsavfallet på kvartersnära insamlingsplatser (återvinningsstationer).	Vill ha generell ansvarsövergång till kommunerna per visst datum tidigast 2025-01-01. Anmälningstid om utbyggd fastighetsnära insamling kan då vara mellan åren 2025 – 2030. I annat fall krävs dispensmöjlighet.	
Olika aspekter och målgrupper			
Mål	<p>EU-mål om förpackningar samt</p> <p>Mål för minskad nedskräpning</p> <p>Förpackningar som är engångsplastprodukter är målet att nedskräpningen utomhus ska ha minskat med 50 procent år 2030 jämfört med år 2023. Hur stor nedskräpningen är ska bedömas utifrån de skräpmätningar som Naturvårdsverket utför enligt 31 § förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter.</p> <p>En producent av sådana förpackningar som är engångsplastprodukter ska effektivt bidra till att nå målet</p> <p>Mål för användning av återvunnen plast i plastförpackningar</p> <p>Förpackningar som innehåller mer än 50 procent plast är målet att i</p>	Inga synpunkter	Inga synpunkter

Viktigare frågor	Förslag i korthet	Avfall Sverige	SKR
	<p>genomsnitt minst 30 procent av förpackningsmaterialet ska bestå av återvunnen plast senast från och med 2030</p> <p>En producent av sådana förpackningar som innehåller mer än 50 procent plast ska effektivt bidra till att nå målet</p>		
Skrymmande förpackningar	Ska samlas in via lättillgängliga insamlingsplatser	<p>Vill att kommunen ska avgöra vad som är lättillgängligt.</p> <p>Kan vara typ nuvarande återvinningsstationer.</p>	Håller med om att lättillgängliga insamlingsplatser måste skapas men påpekar att detta inte löser problem med nedskräpning.
Sällanförpackningar (trä, keramik, etc)	Ska samlas in via lättillgängliga insamlingsplatser	<p>Vill att kommunen ska avgöra vad som är lättillgängligt.</p> <p>Anser att dessa förpackningar ska kunna lämnas på återvinningscentral.</p>	Anser att dessa förpackningar ska kunna lämnas på återvinningscentral.
Villor och fritidshus	<p>Insamling förpackningar samlokaliserad med restavfall och behovet av gemensamma hämtplatser etc följer nuvarande ordning med restavfall</p> <p>Blandning av material kan ges dispens om materialåtervinning ej försämras – söks hos Naturvårdsverket</p>	Stödjer förslaget	<p>Kommunen måste få själv bestämma hur insamlingssystemet ska utformas baserat på ett grundsystem som fullt ut är finansierat.</p> <p>Det ska vara möjligt att blanda material – eftersortering – om det inte blir sämre.</p>
Flerbostadshus	Kommunen ansvarar för att hämta förpackningar från flerbostadshus, i egen regi eller genom upphandlad entreprenör.	Se fysiska och planmässiga aspekter	Se fysiska och planmässiga aspekter

Viktigare frågor	Förslag i korthet	Avfall Sverige	SKR
	<p>Fastighetsägarna behöver även fortsättningsvis bära vissa kostnader. De fastighetsägare som inte investerat i utrymmen för källsortering av förpackningsavfall kommer att behöva göra så.</p> <p>Även underhåll och städning av utrymmen kommer fortsättningsvis att bekostas av fastighetsägaren.</p> <p>Kommunala föreskrifter hindrar inte en fastighetsägare från att själv bekosta en dyrare insamlingslösning med avseende på förpackningsavfall än den som kommunen tillhandahåller. Detta ska gälla om insamlingslösningen uppfyller kraven på en fastighetsnära insamling i förordningen, leder till ett återvinningsresultat som är likvärdigt med den erbjudna lösningen och den inte försvårar kommunens separata insamling av förpackningsavfallet.</p>		
Samlokaliserade verksamheter	Ansvaret omfattar insamling från flerbostadshus och samlokaliserade verksamheter	<p>Vill att det är verksamheternas behållare som ska vara gemensamma med hushållens avfall (kan vara gemensam plats men skilda behållare).</p> <p>Bör även omfatta verksamheter som ingår i småhus.</p>	Definitionen för samlokalisering borde omfatta mindre verksamheter som bedrivs i bostadshus och inte begränsas till att det ska vara i samma avfallsutrymme och i ett flerbostadshus.
Allmänna platser	Kommunen ska göra det möjligt att sortera ut det förpackningsavfall på	Anser det är viktigt att förtydliga att kommunens ansvar avser platser där	Motsätter sig ej krav på insamling från allmän plats.

Viktigare frågor	Förslag i korthet	Avfall Sverige	SKR
	<p>särskilt iordningställda platser för allmänheten där det produceras förpackningsavfall i betydande omfattning.</p> <p>Om det finns en arrangör av en offentlig tillställning på allmän plats ska arrangören ansvara för att det sker en insamling och omhändertagande av förpackningsavfallet.</p> <p>Bestämmelserna ska börja tillämpas den 1 juli 2026.</p>	<p>kommunen har iordningställt verksamhet för allmänhetens användning och enbart där kommunen är ansvarig verksamhetsutövare.</p> <p>Vill att förslaget koordineras ytterligare med insamling av pantförpackningar (samlokaliseras).</p> <p>Avfall Sverige vill att följande behöver utvecklas kring finansiering;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedskräpning där kommun har renhållningsansvar enligt gaturenhållningslagen • Ersättning för insamling på kommunens allmänna platser • Ansvar och finansiering av kärl som används på allmänna platser 	<p>Det finns ett antal problem med förslaget gällande insamling på allmän plats; vad som avses med allmän plats, vem som har rådighet över platsen, hur en fungerande utsortering av förpackningar ska kunna åstadkommas och vad ersättningen ska baseras på.</p> <p>Förslag att det ska gälla platser där kommunen har rådighet eller förfogar över.</p>
Återvinningsstationer	Dagens system med återvinningsstationer kommer avvecklas när fastighetsnära insamling är införd (kan användas inför och under införande).	<p>Menar att det inte går att likställa kvartersnära insamlingsplatser (närmare fastighet) med återvinningsstationer som publika insamlingsplatser.</p> <p>Menar också att återvinningsstationer sannolikt behöver vara kvar efter att kommunen infört fastighetsnära insamling.</p>	Bör kunna utföra lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande material
Omlastning och överlämning	Kommunerna ska lämna över det insamlade förpackningsavfallet till producentansvarsorganisationerna	Vill att kommunen ska kunna samordna omlastningsplatser, ex mellan regionala bolag eller via avtalssamverkan.	Vill att kommunen ska kunna samordna omlastningsplatser, ex mellan regionala bolag eller där materialet uppstår (ex vid optisk sortering eller eftersortering)

Viktigare frågor	Förslag i korthet	Avfall Sverige	SKR
	<p>utifrån organisationernas marknadsandelar per materialslag.</p> <p>Kommun/kommunalförbund ska tillhandahålla omlastningsplats där producenterna kan hämta förpackningarna.</p> <p>Avlämning ska ske proportionerligt till godkända producentansvarsorganisationer.</p>	<p>Vill att producentansvarsorganisationerna sinsemellan överenskommer om fördelning av insamlat förpackningsmaterial</p>	<p>Förslaget om att lämna utifrån andel producentansvarsorganisationerna är orealistiskt.</p>
Information	<p>Kommunen ska årligen ta fram lättillgänglig information till hushållen och de verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushållens i ett flerbostadshus om skyldigheten att sortera ut förpackningsavfallet från övrigt avfall och hur hushållen och verksamheterna ska lämna sitt förpackningsavfall i kommunens insamlingssystem.</p> <p>Även information om de återvinningsresultat som utsorteringen bidrar till i kilogram per invånare ska tas fram.</p> <p>Godkända producentansvarsorganisationer ska ges möjlighet att lämna synpunkter på den framtagna informationen innan den görs tillgänglig för hushållen och verksamheterna. Kommunerna ska ha</p>	<p>Stödjer förslag</p> <p>Ersättning per person som ink gästnätter, fritidsboende, mm)</p>	<p>Stödjer förslag</p> <p>Ersättning hänsyn till turism, student, fritid, etc</p>

Viktigare frågor	Förslag i korthet	Avfall Sverige	SKR
	rätt till ersättning av de godkända producentansvarsorganisationerna för kostnader för att ta fram informationen och göra den tillgänglig.		
Verksamheter	<p>Producentansvarsorganisationerna bör även i fortsättningen ansvara för att samla in förpackningsavfall från verksamheter som inte har en avfallshantering som är samlokaliserad med hushållens i flerbostadshus.</p> <p>Den producentansvarsorganisation som är den största enligt beslut från Naturvårdsverket ska ha ansvaret att ordna mottagningsplatser för verksamhetsavfall, normalt 1 per kommun (<200 000 inv).</p>	<p>Anser att verksamheter också ska ha krav på fastighetsnära insamling av förpackningar.</p> <p>Se samlokaliserade verksamheter</p>	Se samlokaliserade verksamheter
Kommuner med befintliga FNI system		Vill att dessa ska kunna få ersättning från det när förordning träder ikraft, 2023-01-01 baserat på föreslagen ersättningsmodell.	